

Redegjørelse og aktsomhetsvurderinger for Åpenhetsloven

2024

Introduksjon

DSD AS har gjennom vår 169-årige historie hatt fokus på ansvarlig og bærekraftig drift. Våre medarbeideres helse, sikkerhet, velvære og rettigheter er avgjørende for oss og vår virksomhet.

I respekt for menneskerettighetene har DSD klare prinsipper og forventninger til våre datterselskap, kunder, leverandører og partnere, og vi forplikter oss til å opprettholde og etterleve de høyeste etiske standarder.

Rapportering etter Åpenhetsloven ble vedtatt av Stortinget 10. juni 2021, med effekt fra 1. juli 2022. Loven fastsatte lovkrav til større virksomheters plikt til å rapportere om hvilket arbeid bedriften gjør for å sikre etterlevelse av lovens krav gjennom en årlig aktsomhetsvurdering, første gang innen 30. juni 2023. DSD er gjennom sin størrelse omfattet av loven, og denne redegjørelsen er den andre av sitt slag som selskapet offentliggjør. Rapporten vektlegger derfor de tiltak og vurderinger som er gjennomført i løpet av det siste året siden juni 2023.

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og plikten til å sikre anstendige arbeidsforhold i virksomheten, i leverandørkjeder og i samhandling med forretningspartnere.

Informasjonen skal gjøres tilgjengelig for forbrukere, organisasjoner, fagforeninger, journalister og publikum.

Aktsomhetsvurderingen krever en generell beskrivelse av:

- Virksomhetens organisasjon og virkeområde.
- Retningslinjer og rutiner for evaluering og identifisering av risikoer, inkludert håndtering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- Beskrivelse av hvordan arbeidet med aktsomhetsvurderingen er organisert samt spesifikk informasjon om:
 - Faktiske negative konsekvenser og områder med betydelig risiko for negative konsekvenser som virksomhetene har identifisert gjennom sine vurderinger.
 - Tiltak virksomhetene har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stoppe faktiske negative konsekvenser eller begrense betydelig risiko.

Organisasjon og virksomhetsområde

DSD er et familieeid investeringsselskap med hovedkontor i Stavanger som ble grunnlagt i 1855. Selskaps investeringer skal være tuftet på: bærekraft, aktivt eierskap og langsiktig verdiutvikling.

DSD investerer i teknologiske og bærekraftige selskaper innenfor sektorene mobilitet, hav, reiseliv og helse. Når DSD går inn og vurderer inntreden i nye selskaper går investeringen gjennom en grundig totalgjennomgang.

Inkludert i det arbeidet er også en egenutviklet sjekkliste innenfor miljø, sosiale forhold og forretningsetiske forhold (ESG Due Diligence). I tillegg er dette temaer som er grundig dekket i DSDs årlige års- og bærekraftsrapport.

DSD-konsernet har i dag eierskap i 28 ulike selskaper. Eierandelen i de ulike selskapene varierer, og disse selskapene teller totalt 6.335 ansatte. I de konsoliderte selskapene der DSD er eneeier er det totalt 5.642 ansatte.

I denne porteføljen er DSDs største og mest komplekse datterselskap DSD Bus AS. DSD Bus AS eier Tide AS (Norges nest største og Danmarks fjerde største busselskap) samt Tide Buss og Bane AS, som drifter Bybanen i Bergen og kjører rutebuss i Bergen sentrum under en operasjonell samarbeidsavtale med Tide. Til sammen har disse selskapene 5.629 ansatte, og DSD fokuserer på verdikjeden og arbeidsforholdene i dette selskapet da det er her DSD har størst direkte påvirkningskraft.

Retningslinjer og rutiner

DSD styret vedtok i 2022 en «Retningslinje for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» som skal gi en ramme for arbeidet som gjøres i selskapet knyttet til dette. Denne inngår som en del av våre styrende dokumenter, og er i tråd med vår visjon, vår strategi og våre bærekrafts/ESG-mål.

I tråd med lovens krav vil DSD årlig gjennomføre aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Gjennom dette vil vi kartlegge mulige og faktiske negative påvirkninger eller avvik knyttet til vår forretningsvirksomhet, inkludert gjennom leverandørkjeder og forretningspartnere.

Dersom avvik blir funnet vil vi stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser, samt overvåke gjennomføring og resultater av tiltak. Til slutt vil vi kommunisere med berørte parter og meddele offentlig hvordan eventuelle negative konsekvenser har blitt håndtert.

Aktsomhetsvurdering 2024

DSD anser ansvarlig innkjøpspraksis som et viktig virkemiddel i arbeidet for å sikre at også våre leverandører etterlever FNs og OECDs retningslinjer for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. DSD og våre datterselskap skal bestrebe å ha både en innkjøpspraksis og et kontrakts rammeverk som styrker, snarere enn å undergrave, leverandørers evne til å levere på kravene som stilles knyttet til dette. Vi skal tilstrebe langvarige leverandørforhold med leverandører som viser særlig vilje og evne til å jobbe med positiv utvikling i sin egen leverandørkjede.

Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere arbeider målrettet og systematisk for etterlevelse av våre retningslinjer knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Våre leverandører skal:

- Arbeide aktivt med egne aktsomhetsvurderinger knyttet til åpenhetslovens krav (dersom norske) eller tilsvarende lovverk og krav i andre land. Der leverandøren er ansvarlig for en negativ påvirkning/skade er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.
- Vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring gjennom vårt samarbeid innen det området som denne retningslinjen dekker.
- På oppfordring fra DSD kunne dokumentere hvordan de selv, og eventuelt underleverandører, arbeider for å etterleve retningslinjen.

Tide-konsernet er det datterselskapet som har flest leverandørkontrakter og som utgjør det store flertall av DSDs leverandører.

Tide har siden siste aktsomhetsvurdering fortsatt arbeidet med å systematisere kartleggingen av selskapets største leverandører. Basert på gjennomførte aktsomhetsvurderinger vurderer Tide hvorvidt det er behov for å iverksette tiltak for forbedring. Videre står løpende gjennomgang og kvalitetssikring av innkjøpsmaler og prosedyrer sentralt i Tides arbeid for å sikre menneskerettigheter og gode og trygge arbeidsvilkår.

Med bakgrunn i Tide-konsernets retningslinjer og Åpenhetsloven har derfor Tide tydeliggjort sine krav i leverandøravtaler i perioden 2022 til 2024 til å inkludere Tides forventninger til etterlevelse, samt Tides mulighet for å kontrollere etterlevelse hos leverandører.

Arbeidet med å sikre at Tide etterlever menneskerettighetene og at egne ansatte har anstendige arbeidsforhold blir ivaretatt løpende gjennom et godt treparts-samarbeid mellom selskapet og representanter for arbeidstakerorganisasjoner samt vernetjenesten. Dette er også et sentralt punkt i de årlige internrevisjonene som utføres i Tide.

Tide er bevisst på viktigheten av dialog, og målet er å lytte til medarbeiderstemmene og å dra nytte av de ansattes erfaringer og innsikt som påvirkning og støtte for bærekraftige og tilfredsstillende arbeidsforhold. Selskapet søker å etablere og opprettholde en tillitsfull dialog som grunnlag for medarbeiderinvolvering, slik som anerkjente fagforeninger, arbeidsmiljøutvalg og arbeidsutvalg.

I forbindelse med åpenhetsloven igangsatte Tide et kartleggingsarbeid over hvem som er konsernets største leverandører, deres opprinnelsesland og de største leverandørenes ulike produksjonsland (Tides 2. ledds leverandører). Formålet er å se på hvorvidt det er stor geografisk risiko for at det foreligger brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Analysen ble gjennomført internt i Tide basert på informasjon innhentet fra leverandører og øvrige forretningspartner. Dette arbeidet er videreført siste år.

Tide har siden forrige rapportering i 2023 utført stedlig tilsyn hos to bussprodusenter i Kina i forlengelse av allerede avtalte besøk hos leverandørene. Det har ikke blitt observert noen overtredelser av grunnleggende menneskerettigheter eller brudd på krav til anstendige arbeidsforhold i forbindelse med disse stedlige tilsynene og observasjonene av arbeidsforhold.

Tide har videre siden forrige redegjørelse utarbeidet en prosedyre for godkjenning av leverandører forut for avtaleinngåelse for å sikre at virksomheten velger pålitelige, kvalifiserte og egnede leverandører.

I tillegg har Tide etablert en prosedyre for strategisk innkjøp med klare retningslinjer og trinnvise handlinger for å sikre at innkjøpsprosesser blir gjennomført effektivt og i samsvar med Tide sin overordnede strategi og gjeldende regelverk. Prosedyren setter tydelige krav og konkrete aksjonspunkter til hva leverandørene må etterleve for å kunne inngå et samarbeid med Tide.

Tide er også i ferd med å implementere et nytt verktøy for innkjøp. Dette verktøyet ventes å gi selskapet enda bedre forutsetninger for å gjøre gode risikovurderinger, og også gi økt automatisering, bedre muligheter for kontinuerlig, løpende overvåkning av leverandører og verdikjedene, i tillegg til varsling i forbindelse med oppfølging av leverandører. Tide forventer at verktøyet vil kunne tas i bruk i løpet av høst/vinter 2024/2025.

I tillegg til å aktsomhetsvurdere leverandører tar Tide også et ansvar for å sikre at hele konsernets verdikjede, herunder kunder og andre samarbeidspartnere etterlever de forventninger og krav som Åpenhetsloven stiller. Tide har derfor i 2024 rettet søkelyset mot denne interessentgruppen, og det i større grad enn ved første rapportering.

For ytterligere informasjon, se Tides aktsomhetsvurdering på <https://www.tide.no/omtide/baere-kraft-og-esg-i-tide/>

DSD Shipping har en primær og dominerende teknisk manager som ivaretar all daglig håndtering av leverandører og interessenter i verdikjeden. Dette selskapet rapporterer i henhold til kravene satt i Åpenhetsloven. Gjennom teknisk manager sikrer og følger DSD Shipping opp at det arbeides systematisk og tilstrekkelig for å ta hensyn til menneskerettigheter i egen virksomhet og hos samarbeidspartnere. DSD Shipping stiller krav om at underleverandører skal være sertifisert, og teknisk manager er sertifisert i henhold til ISO9001 og ISO14001, samt tilfredsstiller de krav som stilles til internasjonal skipsfart; IMO, ISM og MLC.

DSD Shipping har selv varslingsrutiner og avvikssystemer på plass, samt etiske krav til egne ansatte og samarbeidspartnere.

Konklusjon

For DSD er det vesentlig at det største og viktigste datterselskapet Tide, med den mest omfattende og komplekse driften arbeider systematisk for å ivareta anstendige menneskerettigheter og gode arbeidsforhold i sin verdikjede. Tide-konsernet har i 2023 og 2024 videreført et godt og grundig aktsomhetsvurderingsarbeid knyttet til sine leverandører. Ingen brudd på Åpenhetslovens krav eller DSDs interne retningslinjer er blitt avdekket.

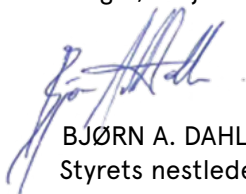
DSD vil i de kommende år følge opp de ulike av våre majoritetseide selskap for den årlige aktsomhetsvurderingen.

Selve DSDs redegjørelse for aktsomhetsvurderinger kan bli funnet på www.dsd.no/samfunnsansvar.

Stavanger, 12. juni 2024

YUHONG HERMANSEN
Styreleder

BJØRN A. DAHLE
Styrets nestleder

EIRIK BØRVE MONSEN
Styremedlem

LENA NYMO HELLI
Styremedlem

RUNE JENSEN
Styremedlem

ANITA KROHN TRAAETH
Konsernleder